

Impresionisms mūzikā. Klods Debisī, Jānis Ivanovs

1. Sameklē informāciju internetā un izveido komponistu Kloda Debisī un Jāņa Ivanova vizītkartes!

Tautība
Vārds, uzvārds
Slavenākie darbi

Mūzikas valoda

Tautība
Vārds, uzvārds
Slavenākie darbi

Mūzikas valoda

1.1. Izlasi ziņas! Kad klausīsies mūziku, uzraksti, ko tu no tā varēsi saklausīt! Papildu informāciju vari iegūt atgādnē “Impresionisma virziens mūzikā. Ekspresionisma virziens mūzikā”.

Debisī raksta tēlainus mazas formas skaņdarbus

Debisī orķestra mūzikā parādās arfu glissando, koka pūšaminstrumentu solo (oboja, angļu rags, flauta zemā reģistrā), “šalcošs” timpānu tremolo, “trīsuļojoši” stīgu instrumentu veidoti foni, visdažādākās instrumentu kombinācijas.

Balstās uz nojausmām, nevis spēcīgām emocijām.

2. Klausies skaņdarbus un analizē abiem skaņdarbiem kopīgos mūzikas valodas elementus! Papildini vizītkartēs mūzikas valodas raksturojumu (temps, reģistrs, skaņkārtā, melodija, nokrāsa)!

1. K. Debisī. “Meitene ar linu krāsas matiem”.

2. J. Ivanovs. “Varavīksne”.

3. Klausies K. Debisī skaņdarbu “Jūra”, analizē un atzīmē, kurus no zemāk minētajiem impresionisma mūzikas valodas elementiem tu sadzirdēji!

- Skaņkārtas – senās skaņkārtas, veselu toņu gamma, pentatonika, palielināta skaņkārtā.
- Īpaši izteiksmīgi tembri, izteikti instrumentu solo posmi.
- Brīvas formas.
- Harmonijā plaši izmanto neparastus trijskaņu savienojumus – paralēlu akordu virknes.
- Īsas, melodiskas frāzes, kas parādās, pazūd, ātri mainās.
- Izmantoti galējie instrumentu reģistri.
- Skaņdarbiem poētiski nosaukumi kā gleznas.
- Austrumnieciska noskaņa.
- Izmanto neparastus atskaņošanas paņēmienus (arfu *glisando*, stīgu tremolo, koka pūšaminstrumentu sasaukšanos).

Ja tev vajadzētu uzzīmēt jūru, kuru tikko dzirdēji, kāda tā būtu (mierīga, trakojoša)? Kādas ir tavas acumirkļa izjūtas, klausoties šo skaņdarbu?

Debisī ir jauna klaviermūzikas stila un jaunu klaviertechnisko paņēmienu radītājs, savos klavierskaņdarbos viņš daudz izmanto oktāvas, galējos klavieru reģistrus.

4. Klausies un analizē K. Debisī klavieru skaņdarbu “Mēnessgaisma”, analizē mūzikas izteiksmes līdzekļus!

Temps	Rītms	Skaņkārtā	Faktūra	Melodija	Noskaņa

Arī latviešu komponisti Juris Karlsons, Jānis Ivanovs savos skaņdarbos ir izmantojuši impresionisma kompozīcijas paņēmienus.

5. Klausies, analizē J. Karlsona prelūdiju “Miglainā rītā”, salīdzini to ar K. Debisī skaņdarba “Mēnessgaisma” skanējumu! Atceries, salīdzināšanai vari izmantot atgādni “Impresionisma virziens mūzikā. Ekspresionisma virziens mūzikā”!

Temps	Rītms	Skaņkārtā	Faktūra	Melodija	Noskaņa

Kā tu domā, kuri mūzikas valodas elementi ir kopīgi ar Kloda Debisī skaņdarba “Mēnessgaisma” skanējumu?